

[J. C. A. Larsen.]

naturligt, at Arbejderne i de Industrier, der har Konkurrence med Udlandet, ikke kan forstaa, at de skal nøjes med mindre Løn end de, der er ansat i de bedrestillede Selskaber, og de vil jo ikke kunne faa den bedre, hvis disse Virksomheder skal kunne arbejde videre.

Fra det Udvalg, der har været nedsat for at undersøge disse Forhold angaaende Industri og Haandværk, foreligger der en Udtalelse om, at det synes, som om den økonomiske Krise nu nærmer sig sin Afslutning. Jeg vil haabe, at disse Mænds Lyssyn maa være rigtigt. Jeg kan dog ikke se saa lyst paa Tingene, jeg tror, det vil være en god Stund endnu, inden Krisen nærmer sig sin Afslutning.

Jeg vil gerne tillade mig at anbefale de foreliggende Lovforslag, fordi der gennem dem muligvis kan skabes nogle bedre Forhold og maaske ogsaa nogle Virksomheder reddes fra Ruin. Jeg erkender, at de betyder ikke saa forfærdelig meget, det er jo ikke saa store Beløb, det her drejer sig om; men alene det, at man har Forstaaelse af Forholdene og træder til, vil være af ikke ringe Betydning. Og hvis det skulde vise sig, at de Beløb, der her stilles til Raadighed, gør Nytte, vil man jo altid kunne forhøje Beløbene.

Jeg er glad ved, at den højtærede Minister ikke i disse Lovudkast har medtaget et Udtryk, der har været brugt saa meget her fra forskellig Side, naar man talte om, hvad der skulde gøres for at hjælpe Industrien. Man har sagt, at man skulde specialisere, man skulde modernisere, og samtidig har man stadig hævdet, at man skulde søge at faa nogen Koncentration indenfor Industrien. Med Hensyn til Specialisering tror jeg, at den i visse Industrier vil kunne have en overordentlig god Virkning. Og naar man skal konkurrere med Udlandet, vil ogsaa Modernisering være nødvendig. Derimod stiller jeg mig noget skeptisk overfor Koncentrationen.

I et lille Land som vort, med en lille Befolkning, af hvilken kun en mindre Del er beskæftiget ved Industrien, synes jeg ikke, at der er aabnet Adgang for en Koncentration, der vil gavne. En Koncentration kan maaske i visse Tilfælde være god, naar den gennemføres af en dygtig Mand, der har Storsyn og Overlegenhed, og naar man er i Besiddelse af den fornødne Kapital; men naar man skal fremtvinge Koncentrationen ved at kræve f. Eks., at forskellige beslægtede Virksomheder slaas sammen for at kunne billiggøre Produktionen gennem

en Stordrift, tror jeg ikke, det vil være til Gavn. Hvis muligvis 6—7 forskellige Driftsherrer skal kappes om Førstepladsen, tror jeg ikke, det vil være til nogen Nytte.

Under alle Omstændigheder maa jeg mene, at i et Land som vort er den lille Industri absolut bedst paa sin Plads. Den store Industri med sine mange Arbejdere giver jo de store Bølgeange med Hensyn til Arbejdsløsheden. Jeg er derfor meget glad ved, at den højtærede Minister i sit Forslag har undladt at anføre dette med Koncentration.

Med Hensyn til selve Lovforslagene har jeg ikke mange Bemærkninger at gøre; jeg kan i alt væsentligt slutte mig til dem, som de foreligger. Men jeg skal dog gøre et Par Bemærkninger, først med Hensyn til Lovforslaget om Industrien.

I Lovforslagets § 1, hvor der er Tale om Driftsloaan til Industrien, til hvilke der stilles et Beløb af 4 Mill. Kr. til Raadighed i Finansaaene 1927—28 og 1928—29, bestemmes det, at saadanne Driftsloaan kan tilstaaes, naar det skønnes, at vedkommende Virksomhed er vanskeligt stillet som Følge af udenlandsk Konkurrence eller andre særlige Forhold, og at der ved Ydelsen af Laanene skal tages Hensyn til, at der ikke derved paaføres bestaaende indenlandske Virksomheder en usund Konkurrence. Jeg er ganske enig med den højtærede Minister i, at dette maa der tages Hensyn til, og jeg gaar derfor ud fra, at man vil træffe Foranstaltninger til, at det kan overvaages, at der ikke, naar man har givet et Driftsloaan til en Virksomhed, paaføres andre Virksomheder en usund Konkurrence. Om det af den højtærede Minister foreslaaede Udvalg skal overvaage dette, ved jeg ikke, men jeg tror, at det er en Nødvendighed, at det overvaages.

I Slutningen af § 1 udtales det, at et Laan ikke kan anvendes til Tilbagebetaling af andre Laan uden særlig Tilladelse fra Ministeriet. Jeg gaar ud fra, at en Henstilling til det til Administration af Loven nedsatte Udvalg om Afvigelse fra denne Bestemmelse vil blive forstaaet og imødekommet af Ministeren. Naar jeg lægger særlig Vægt paa dette, er det ud fra det Synspunkt, at det ret ofte er nødvendigt for at bringe en Virksomhed ind paa en sund Basis, at forskellige Forhold først bliver afviklet, og denne Opfattelse er jeg blevet bestyrket i ved at gennemgaa det nedsatte Udvalgs Betænkning. Der hedder det nemlig et Sted:

„Der er saaledes ofte som Betingelse for at yde et Laan stillet Krav om en